

Guía Didáctica

Orientacións para o profesorado

① Os seres vivos - O noso planeta

o ▾ Os seres vivos ▾ O noso planeta ▾ Lingua ▾ Lengua ▾ Matemáticas ▾ English ▾ Computación ▾ T. colectivo ▾

UNIDADE DIDÁCTICA INTEGRADA - 3º PRIMARIA

① Os seres vivos - O noso planeta

JOSÉ MANUEL BOUZÁN MATANZA

CC BY NC SA

Unidade Didáctica Integrada - 3º Primaria

1. - Introducción:

"Os seres vivos – O noso planeta" é unha unidade didáctica integrada creada por José Manuel Bouzán Matanza nunha licenza por formación para o curso 2023/24 da Consellería de Educación, Universidade e Formación Profesional da Xunta de Galicia.

Destinatarios: Centrada nos contidos propios do terceiro curso de Educación Primaria pero válida tamén para 4º e 5º de E. Primaria a xeito de repaso e/ou introdución a novos coñecementos sobre os temas aquí tratados.

Áreas e contidos: Abrangue contidos propios das áreas de Ciencias da Natureza, Ciencias Sociais, Matemáticas, Lingua galega e castelá así como conceptos máis propios de temas transversais como o traballo en equipo e contidos pertencentes ás ciencias da computación.

A grandes trazos poderíamos resumir estes contidos como:

Ciencias da Natureza: Os seres vivos. Clasificación e características dos distintos reinos.

Lingua galega e castelá: Lectura comprensiva. As linguas. A comunicación. O abecedario. Uso das maiúsculas. A carta e o correo electrónico. O nome. Textos literarios e non literarios. Ortografía.

Nestas dúas áreas, independentemente da utilizada para introducir un determinado concepto, trátanse indistintamente aqueles aspectos comúns a ambas as dúas.

Matemáticas: Números de catro e cinco cifras. Números romanos. Suma e resta. Cálculo mental. Aproximación. Taller de problemas. Lóxica matemática.

Ciencias sociais: A Terra. A Lúa. Orientación.

Inglés: Os seres vivos. Vocabulario. Compresión lectora.

Computación: O meu primeiro programa. Programación: as ordes avanzar e xirar.

Ámbito: Baséase fundamentalmente no uso do ordenador (concretamente dun navegador web recente como mozilla firefox, chrome, opera, ou safari) como soporte básico de toda a unidade.

Recoméndase que a unidade sexa executada baixo un servidor web (aínda que non se conte cunha conexión a Internet, ver documento técnico).

Temporalización: Pensada para, aproximadamente vinte días. Dada a organización máis habitual dos contidos nestes niveis, estímase que o mellor momento durante o curso debería de ser o inicio do curso (Esta unidade é a número 1 dunha serie de unidades que o mesmo autor creou para o mesmo curso). Non obstante teña presente que calquera dos seus apartados poden constituír un recurso independente e doadamente integrable na súa propia organización.

Interface: Moi sinxelo baseado nun menú despregable, situado na parte superior, dende o cal pódese acceder a cada un dos distintos apartados cun simple clic. Prestouse especial atención a que, nas actividades que puidesen requirir da consulta de texto propio da unidade, aparezan sempre nunha segunda ventá de forma que poida ser minimizada, realizar a consulta oportuna e volver ás actividades.

Nos seguintes apartados realízase unha descrición detallada de cada un dos distintos apartados. Teña presente que, aínda que aquí se presentan na mesma orde que aparece na unidade, esta foi pensada para ser desenvolvida na aula dende distintos flancos.

2.- Os seres vivos:

2.1.- Os contidos:

Neste apartado tense acceso aos contidos propios do tema comenzan cunha pequena descrición dos seres vivos e as “funcións” que os definen como tales. Despois percórrese cada un dos cinco reinos traballando as características máis básicas de cada un.

The screenshot shows a digital learning interface. On the left is a table of contents with items like '1.- Que é un ser vivo?', '2.- Clasificamos os seres vivos.', '3.- As bacterias', '4.- Os fungos', '5.- As protistas', 'O gran test', and 'O gran test'. The main area displays the content for '2.- Clasificamos os seres vivos.'. It includes a paragraph: 'Para poder estudar os seres vivos fixéronse cinco grandes grupos aos que se lle chamaron reinos. De xeito que aqueles seres vivos que teñen varias características comúns pertencen ao mesmo grupo.' Below this, it states 'Todos os seres vivos poden ser clasificados nun destes cinco reinos:' and shows five categories with representative images: PLANTAS (a tree), ANIMAIS (a butterfly), BACTERIAS (a microorganism), FUNGOS (mushrooms), and PROTISTAS (algae). A definition for 'Plantas' is provided: 'Plantas: non se desprazan, son pluricelulares e son quen de fabricar o seu propio alimento a partir da auga, o aire, o sol e as substancias da terra.' At the bottom, there are navigation icons: a speech bubble, a large 'N' in a square, and arrows for navigation.

Poña atención aos botóns que aparecen no fondo e á súa funcionalidade:

Aquí pode ir directamente a calquera dos contidos do tema.

Este botón ten unha intención didáctica importante buscando un afianzamento maior do estudado por parte do alumnado, así para a asimilación das palabras clave, un exercicio interesante pode ser que o alumno lea o contido con esas palabras "ocultas"

As frechas permiten unha navegación (independente do menú) ao seguinte/anterior texto.

 Botón de accesibilidade, premendo nel aparecen os seguintes botóns:

O primeiro permite escoitar o contido que se atope en forma de texto no apartado da unidade na que nos atopemos. O segundo, terceiro e cuarto permiten ampliar, volver ao valor inicial ou reducir o tamaño da fonte do texto.

O quinto permite cambiar o tipo de fonte no que se amosa o texto. O primeiro valor é o valor por defecto e os outros valores son tipografías axeitadas por exemplo para o caso da dislexia (OpenDislesyc).

O sexto abre un menú de tradución de Google para amosar o contido na lingua que se sinala.

Consulte o manual da unidade para máis detalle sobre este tema.

2.2.- As actividades interactivas:

Neste apartado atópanse tamén ligazóns a tres grupos de actividades interactivas, a súa intención é o afianzamento dos conceptos tratados nos puntos que os preceden. Nestes grupos de actividades compre sinalar a barra de navegación que permite pasar á seguinte ou a anterior actividade, as ligazóns directas no menú de "actividades" e o botón de autoavaliación: Este botón permítelle a alumnado e profesorado ter un informe detallado do realizado en cada grupo de actividades.

Premendo nel aparecerá un informe como o da imaxe:

.: O nome. Clases :: Lingua :.						22 / 1 / 2024
						17:26:09 h
Nº	Actividade	Execucións	Estado	intentos:	puntos:	
1	1	2	✓	0	1	
2	2	2	✓	0	6	
3	3	3	☹	0	0	
4	4	1		0	0	
5	5	0		0	0	
6	6	0		0	0	
7	7	0		0	0	
			2 / 7			17:39 h

Onde podemos observar que as actividades número 1 e 2 realizáronse unha única vez correctamente. A actividade 3 realizouse 3 veces, acercando o cursor do rato ao número 3

da columna de execucións aparecerá o detalle de cada unha desas tres veces que se entrou; a primeira entrouse ás 17:26 sen haber ningunha interacción (icona da roda dentada), a segunda fixéronse catro intentos fallidos (icona coa admiración) e obtivéronse “-16” puntos. Ao final da columna “Estado” indica que están 2 actividades resoltas correctamente das 7 que ten o grupo de actividades. Na mesma liña, na derradeira columna indícanos o total de puntos obtidas nas que foron resoltas correctamente.

2.3.- O gran test:

Test no que se percorren os conceptos básicos tratados, está pensado como axuda “autoavaliativa” unha vez foron tratados todos os puntos.

3.- O noso planeta:

Este apartado presenta unha organización similar ao tema de ciencias naturais.

Parte da descrición da Terra e a situación do noso planeta dentro do sistema solar, para seguir cos conceptos dos seus movementos e as súas consecuencias, as características da Lúa; e, rematando, con pequenos apuntes sobre a orientación.

Conta con tres bloques de actividades interactivas e o “gran test” que é un repaso xeral dos conceptos traballados.

4. - Lingua galega:

4.1. Lectura – O máxico encontro de Don Federico.

Pequeno texto en formato de conto no que se relacionan as bacterias e a súa necesaria presenza para a fabricación de queixo.

Para esta lectura existen dous bloques de actividades sobre comprensión lectora e vocabulario e ortografía. Tamén, dado que o texto fala dunha queixaría, hai un pequeno apartado sobre o nome doutras tendas.

4.2. - As linguas:

Apartado no que se comentan os distintos de tipos de linguas que hai no mundo así como as que se falan en España.

4.3. - O abecedario:

Conceptos traballados conxuntamente con “Lengua”, aquí expónse o concepto do abecedario mentres que en “Lengua” iniciase o de “orde alfabética”.

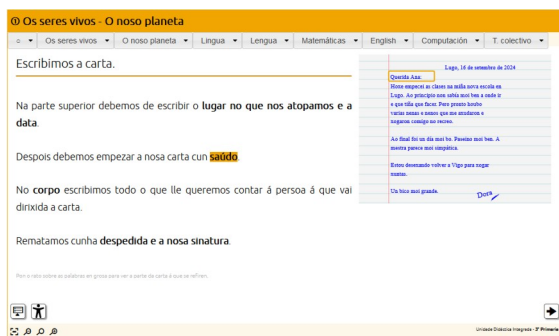
4.4. - A maiúscula:

Aquí lémbrense os principais usos da letra maiúscula.

4.5.- A carta:

Apartado para traballar conxuntamente co referente ao correo electrónico en “Lengua”.

Aquí amósanse as principais partes das que consta unha carta.

4.6.- O nome.

Apartado para traballar conxuntamente con “Lengua”. Aquí falaremos do xénero e número mentras que na outra lingua falaremos das “clases” de nomes que hai. Nas dúas linguas, os dous bloques de actividades propostos traballan os tres conceptos: xénero, número e clases.

4.7.- Textos literarios e non literarios.

Pequena aproximación a este concepto, ten varios exemplos cos que se intenta que o alumnado empece a diferenciar uns dos outros.

Observe que neste apartado, ao pór o cursor do rato sobre as distintas partes (na captura no “saúdo”), na imaxe adxunta aparece remarcado a parte á que se está a referir o texto.

5.- Lengua:

Apartado cunha estrutura similar ao de “lingua”. De aí que nos apartados de iguais características xa non se comente nada ao respecto.

5.1.- Lectura – El secreto de la Luna mentirosa:

Adaptación dun conto popular que intenta amosar un recurso para recoñecer as distintas fases do noso satélite.

5.2.- La comunicación:

Concepto que pode ser abordado xunto co das “as linguas” en “lingua”, faise fincapé en que a comunicación é algo máis que o mero feito de falar.

5.3.- Orden alfabético:

Grupo de actividades para traballar xunto co do “abecedario” xa comentado.

5.4.- El punto:

Consta dun gráfico cos tipos de puntos e o seu uso máis habitual e un conxunto de actividades interactivas.

5.5.- El correo electrónico:

Debería de abordase conxuntamente co referido á carta en “Lingua”.

5.6.- Ahí, hay o ay:

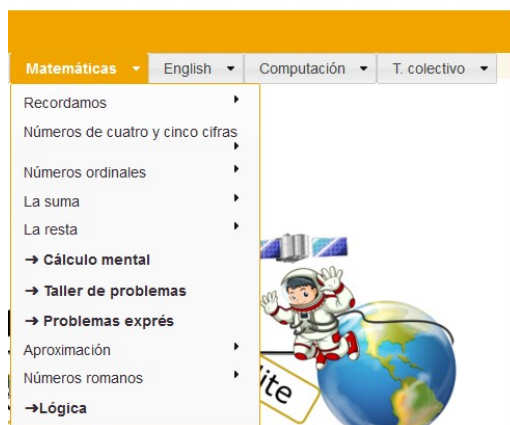
Grupo de contido para o uso destas palabras homófonas.

5.7.- El nombre:

Sería aconsellable ligar este apartado co do mesmo nome área de “Lingua”.

6.- Matemáticas:

6.1.- Recordamos:

Apartado que consta de dous bloques de actividades. No primeiro vamos a lembrar conceptos como o de decena, centena... e no segundo o nome e escritura dos números ata tres cifras.

6.2.- Números de cuatro y cinco cifras:

Como o seu nome suxire aquí empezaremos a traballar as unidades e as decenas de millar.

6.3.- Números ordinales:

Primeiro acercamento a este tipo de números. Trabállanse dende o primeiro ao vixésimo.

6.4.- Suma:

Partindo dunha situación inicial lembramos o algoritmo clásico da suma “con levadas” para logo traballar o cálculo rápido e a lóxica matemática con números de ata catro cifras.

La suma

En mi colección de seres vivos tengo fotos de ciento treinta y nueve animales y cuarenta y tres plantas.

Para saber cuántas fotos de seres vivos tiene nuestro amigo debemos de sumar el número de fotos de animales y el de plantas.

colocamos las dos cifras. Recuerda, las unidades debajo de las unidades, las decenas debajo de las decenas...

$$\begin{array}{r} 139 \\ + 43 \\ \hline \end{array}$$

colocamos la cifra de las unidades ?

sumamos las unidades. $9 + 3 = 12$

sumamos las decenas. $1 + 3 + 4 = 8$

sumamos las centenas. $1 + 0 = 1$

182 fotos de seres vivos

6.5.- La resta:

Tratamiento semellante ao da suma.

6.6.- Cálculo mental:

Ejercicios para a mellora do cálculo en sumas e restas da unidade seguida de ceros (10 e 100).

6.7.- Taller de problemas:

Son actividades nas que se traballan diversas estratexias para a resolución de problemas como a situación de “dado un caso en concreto”, determinar que dato nos falta para poder resolver a situación.

Taller de problemas

Lee con atención el problema e indica el dato que debemos de saber para solucionarlo.

1.- Inés ha dibujado cuatro planetas de nuestro sistema solar. ¿Cuántos planetas le faltan por dibujar?

Dato que falta → el número de planetas del Sistema Solar

ACTIVIDAD 0/1

PROBLEMA 0/1

?

6.8.- Problemas exprés:

Conxunto de problemas cuxa resolución require de cálculos moi sinxelos e nos que se prima máis o razoamento e a aplicación da lóxica matemática. A nena ou neno debe de ir resolvendo un total de oito problemas que van incrementando a súa dificultade ata chegar á meta.

6.9.- Aproximación:

Explicación e práctica do feito de aproximar cantidades ás centenas como recurso para cantidades onde non precisamos un valor exacto.

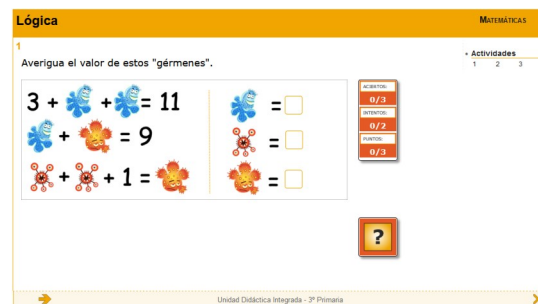
6.10.- Números romanos:

O apartado empeza cunha breve explicación da invención dun elemento fundamental para estudar os seres vivos, o microscopio. Este pequeno texto da pé á comentar un dos poucos usos que teñen os números romanos na actualidade, os séculos.

Despois iniciase unha aproximación ao que era a numeración romana, o valor das letras e trabállanse cantidades pequenas.

6.11.- Lógica:

Exercicios encamiñados a despertar estratexias de resolución de situacións matemáticas.

7. - English:

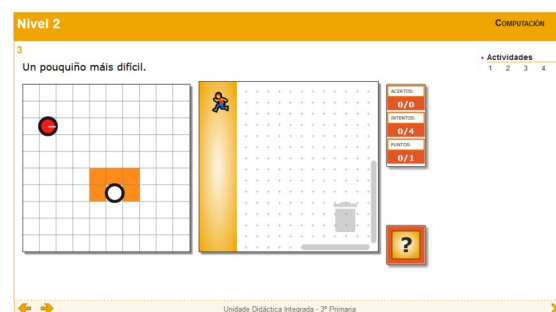
Este apartado é un complemento ao tema de ciencias naturais. Conta con audio para cada frase do texto que pode ser escoitado premendo nos altosfalantes.

Conta con actividades de adquisición de vocabulario así como a comprensión lectora e exercicios de audición.

Teña presente que, ao contrario do que ocorre nas outras áreas, neste caso non se pretende facer un prantexamento completo. Este apartado so pretende ser un nexo de unión entre a unidade e a materia.

8. - Computación:

Apartado que intenta acercar ao alumnado ao mundo do pensamento computacional e á programación de computadoras mediante un xogo-programa moi simple onde o alumno debe de solucionar unha situación mediante a construción dun programa ao igual que se faría en ferramentas moi coñecidas como Scratch.

Neste apartado trabállanse exclusivamente as ordes de avanzar e xirar e preséntanse dous grupos de actividades (niveis) nos que a dificultade vai medrando.

9. - T. colectivo:

Este traballo colectivo é unha proposta para iniciar ao alumnado na procura de información. Proponse o traballo por grupos onde deberán de investigar sobre a elaboración de alimentos (a unidade propón 7 pero sempre se poden engadir ou quitar o que se estime oportuno). A idea é que cada grupo elabore, nunha folla, os datos pedidos coa idea de creación dun libro resultado de todas as pescudas da aula.

